

SABADELL CIUTAT CAPITAL, DINÀMICA I EMPRENEDORA

Des de fa anys la ciutat de Sabadell ha anat desenvolupant mesures adreçades a ser una ciutat competitiva. En aquest sentit, la tendència ha estat transformar la ciutat industrial en la ciutat dels serveis i apostar per la ciutat del coneixement, en afavorir l'emergència d'activitats d'alt valor afegit amb una forta competència en els mercats internacionals.

En definitiva, aquestes mesures adreçades a millorar la competitivitat de l'economia sabadellenca han intentat incrementar la població activa, així com la seva qualificació; fomentar determinades ocupacions i donar suport a iniciatives d'activitats econòmiques d'un major valor afegit per, finalment, desenvolupar unes infraestructures físiques i virtuals capaces de moure fluxos d'informació, persones i mercaderies de manera més ràpida i eficient.

Al llarg del Congrés Sabadell Ciutat s'ha avaluat, discutit i consensuat la situació de la ciutat de Sabadell amb relació a tots els àmbits que afecten els seus ciutadans i ciutadanes. En l'eix **Ciutat Capital, Dinàmica i Emprenedora** s'han tractat aspectes relacionats amb la projecció exterior de la ciutat de Sabadell; la terciarització de l'economia; l'activitat emprenedora o les polítiques d'ocupació. La reflexió s'ha estructurat a l'entorn de les taules sobre el progrés econòmic Sabadell; l'ocupació i les noves oportunitats; i les infraestructures i les comunicacions. A continuació es concretaran els objectius i les mesures, en relació amb aquests àmbits, que han estat proposades en els grups de treball de les diferents taules que han sorgit al voltant d'aquest eix per part de les persones que han participat en aquest Congrés.

PROGRÉS ECONÒMIC

En la darrera dècada Sabadell ha fet una important aposta per al seu progrés econòmic a partir de la diversificació de l'estructura econòmica, de manera que, avui dia, esdevé un referent pel pes creixent dels serveis, i específicament pel comerç. Continuant en aquesta línia d'actuacions, Sabadell vol consolidar un model de ciutat terciària d'alt valor afegit sobre la base d'un comerç especialitzat i urbà. A més, la ciutat de Sabadell del futur, tal com es desprenen de les propostes dels participants del Congrés, s'identifica amb una indústria moderna, competitiva i generadora de llocs de treball.

En el marc d'aquest Congrés Sabadell Ciutat s'han identificat línies clarament definides que representen el progrés econòmic a llarg termini i, per tant, el progrés social i econòmicament sostenible. Aquestes propostes aborden el passat, el present i el futur de l'economia sabadellenca.

Aquestes línies estratègiques han de contribuir a millorar la centralitat supramunicipal de Sabadell i esdevenir un referent econòmic per als municipis de l'entorn, augmentant, així, cada vegada més, la seva importància com a proveïdora de serveis a les empreses de la seva àrea d'influència. Aquest fet, juntament amb el desenvolupament d'un lideratge territorial i de representació en àmbits supramunicipals, potencia la seva capitalitat dins la comarca; maximitza les capacitats, potencialitats i els esforços, per tal d'assolir les millors estratègies de futur per a la ciutat.

Les activitats econòmiques tradicionals sabadellenques s'han identificat amb els sectors tèxtil i metal·lúrgic. Sabadell ha estat, i és, una ciutat amb un gran esperit emprenedor. Això queda palès, d'una banda, en la seva història econòmica i d'altra banda, en les propostes d'impuls d'una ciutat de progrés

que es presenten a continuació. De les propostes de les diferents taules es desprèn que es parteix de les fortaleeses identificades a l'estructura productiva de la ciutat de Sabadell, així com del seu mercat de treball i s'afronten els nous reptes i oportunitats. És per això, que el progrés econòmic de Sabadell s'orienta cap a una economia que tendeix a la terciarització i on els sectors econòmics industrials tradicionals resulten més heterogenis i especialitzats, sense que això signifiqui perdre la identitat de la ciutat de Sabadell. La ciutat es redefineix per impulsar una indústria més terciaritzada i tecnològicament avançada, basada en la recerca, el desenvolupament, la innovació i la sostenibilitat. Sabadell ha d'atendre les necessitats diverses del mercat de treball a partir de l'acció conjunta de les administracions públiques, les institucions privades i la universitat.

Les propostes realitzades es poden classificar en tres grans grups segons el tipus d'infraestructures: ***les necessàries per al desenvolupament econòmic de la ciutat de Sabadell, les facilitadores d'un clima econòmic adient, i les adreçades a línies i sectors econòmics concrets de la indústria i els serveis.***

Amb relació a les **infraestructures necessàries per al desenvolupament econòmic de la ciutat**, es suggereixen una sèrie d'actuacions que tindrien per objectiu "cosir" el territori i incrementar la cohesió social. Una primera proposta implica una redistribució dels recursos disponibles. En aquest sentit, es recomana *incrementar l'oferta de sòl industrial i terciari* amb l'objectiu de generar nous llocs de treball per al conjunt de l'economia. Es suggereix aquesta proposta en considerar insuficients les àrees qualificades actualment com a industrials. Per tal de continuar tenint una estructura productiva competitiva, es proposa la creació de les àrees de Can Gambús i Sant Pau de Riu-sec, així com l'ampliació de Can Roqueta i l'aeroport. En relació al seu ús,

es proposa construir un viver de naus industrials per a empreses que inicien la seva activitat.

Dins d'aquest mateix àmbit, es suggereix la necessitat de complementar aquesta major oferta de sòl per a activitats econòmiques amb l'oferta d'una *xarxa de comunicacions i aparcaments* que faciliti l'accés a les zones industrials i comercials per tal de garantir la seva competitivitat.

I finalment, amb relació a una de les àrees industrials que actualment hi ha a Sabadell, el sector de l'aeroport, cal integrar-lo amb la ciutat i fomentar la seva capacitat de convertir-se en un pol d'atracció de noves indústries vinculades al sector aeronàutic.

Quant a la línia de propostes facilitadores de crear un clima econòmic adient, indiquen iniciatives orientades a reforçar el lideratge, la innovació, la informació i la formació. Aquests aspectes contribueixen a mantenir i potenciar un bon clima econòmic perquè les empreses desitgin instal·lar-se a la ciutat. De manera molt vinculada, sorgeix la proposta de percebre la ciutat de Sabadell com una ciutat segura per a treballar i per a viure-hi. En aquest sentit, es demana la continuïtat de campanyes associades amb aquest objectiu, com la desenvolupada sota el lema de "Comerç Segur".

Les persones que han participat al Congrés Sabadell Ciutat consideren la necessitat de fomentar la sostenibilitat a llarg termini com a criteri de referència en el desenvolupament de polítiques públiques. Aquest esperit pren forma quan es planteja el suport al desenvolupament d'una indústria sostenible que utilitzi les energies alternatives com a mitjà de producció.

També es proposa com a línia d'actuació desenvolupar polítiques que permetin consolidar la *capacitat emprenedora de Sabadell*.

Es suggereix, dins d'aquest mateix àmbit, una *major relació entre les administracions públiques, les empreses privades i la Universitat*. Pel que fa a

aquest aspecte, s'identifiquen tres línies a desenvolupar. D'una banda, fomentar l'associacionisme empresarial donant suport al treball de les associacions i prestant tota la col·laboració que requereixin. Fomentar l'arbitratge de Consum entre els comerços de la ciutat, com a garantia addicional per al consumidor, que reforça el valor afegit del comerç urbà entre la població.

En segon lloc, *impulsar la concertació entre els diferents agents públics i privats de la ciutat* de tots els sectors econòmics per tal d'establir espais i àmbits de consens. Igualment cal crear espais estables de discussió a fi de facilitar la definició dels objectius estratègics de la ciutat en els diferents àmbits econòmics. Concretament, sobre aquest aspecte es proposa afavorir la col·laboració de les institucions per continuar desenvolupant i ampliant els plans de dinamització, com a eina cabdal per potenciar els centres comercials urbans. I en tercer lloc, caldria també *impulsar el diàleg entre les empreses i els centres de formació professional i les universitats* amb seu a la ciutat per tal d'oferir als alumnes els coneixements adients als reptes empresarials i del mercat laboral actual. En aquesta mateixa línia d'actuació es suggereix fomentar i divulgar una oferta de formació especialitzada adreçada als professionals i als treballadors dels sectors econòmics predominants a la ciutat.

Finalment, en relació a la tercera línia de propostes, *les adreçades a sectors econòmics concrets de la indústria i els serveis*, les persones participants al congrés, consideren que cal desenvolupar una línia d'actuació específica vers el *sector industrial* i afavorir la incorporació i ubicació de noves empreses relacionades amb les noves tecnologies de la informació, així com *impulsar l'assentament d'empreses vinculades a la innovació i la investigació*. També es suggereix promoure un viver d'empreses industrials que proveeixi serveis de suport a la creació i consolidació d'empreses. I dins d'aquesta mateixa línia,

com s'ha esmentat amb anterioritat, s'inclou la proposta de construir un viver de naus industrials per als nous emprenedors.

Quant al *comerç*, es proposa elaborar i aprovar un nou *Programa d'Orientació dels Equipaments Comercials (POEC)* com a eina clau per desenvolupar la posterior política comercial de Sabadell i consolidar un model de ciutat terciària sobre un comerç especialitzat i urbà basat en mitjans i petits formats. Aquest POEC hauria d'afavorir i potenciar el comerç local, els serveis i la restauració, tenint especial cura dels principals eixos comercials.

En aquesta línia, s'hauria d'endegar també un *Pla de millora de "l'amabilitat"* de les zones comercials en tot l'eix central, amb elements de qualitat que donin continuïtat als diferents pols comercials de la ciutat i que, alhora, refermin les seves identitats. Es suggereix complementar l'oferta comercial amb activitats de lleure i cultura pels diferents pols comercials.

Ocupació i noves oportunitats

Sabadell vol continuar essent una ciutat capdavantera en el desenvolupament social i econòmic, generant un creixement sostenible i oferint respostes a les necessitats tant de les persones com de les empreses per tal d'afavorir la cohesió social. El creixement econòmic ha de fer-se promovent la responsabilitat social corporativa i impulsant la concertació i el consens amb els agents socials presents a la ciutat. La responsabilitat, la concertació i el consens són bàsics per al desenvolupament del territori. Un eina essencial per desenvolupar aquests objectius es el Pacte Local per a l'Ocupació.

Les noves oportunitats van des dels nous filons d'ocupació fins a les noves activitats i mercats emergents. És per això que cal continuar aprofundint en tots els àmbits que confereixen a Sabadell un paper destacat en l'economia de la comarca, del país i de l'Estat. De forma particular, cal desenvolupar una política de projecció exterior de la ciutat i d'aprofitament de les noves oportunitats.

Als diferents debats de la taula de treball Ocupació i Noves Oportunitats en el marc del Congrés Ciutat Sabadell s'han fet propostes adreçades a assolir els anteriors objectius. Aquestes propostes poden emmarcar-se en quatre grans àmbits en relació al seu objecte d'actuació. El primer bloc de propostes són les vinculades a la projecció exterior de la ciutat de Sabadell i el seu posicionament supramunicipal. Un segon grup de propostes estan relacionades amb el planejament d'infraestructures físiques que permetin millorar l'ocupabilitat de la ciutat. Un tercer grup de propostes estan orientades a facilitar a les empreses i treballadors, sense distinció de col·lectius, accedir i mantenir-se al mercat de treball de Sabadell. Finalment, un darrer grup de

propostes estan adreçades a col·lectius concrets sobre els quals cal fer un esforç específic.

El pes de Sabadell en l'economia de la comarca, del país i de l'estat, el seu valor com a pol cultural i la quantitat i qualitat dels seus serveis i del seu comerç, demostren el seu valor de referència en el territori que l'envolta. Per tal de mantenir aquesta capitalitat, cal continuar aprofundint en tots els àmbits que permetin el desenvolupament del territori i impulsant polítiques de projecció exterior de la ciutat. Sabadell ha estat i és una ciutat referent per molts aspectes, i amb una llarga tradició industrial, cultural i associativa. Cal continuar aprofundint en tots els àmbits que confereixen a Sabadell aquest paper destacat: des de les infraestructures, passant pels serveis, el planejament integral del territori i la seva posició dins la regió metropolitana, entre d'altres.

Igualment, cal mantenir la capacitat d'innovació en els serveis públics de forma que continuïn sent exemples per a altres poblacions no només del nostre entorn, sinó d'altres zones de Catalunya i de l'Estat. En el mateix sentit, s'ha de potenciar el valor referencial de la ciutat, més enllà de la comarca i l'entorn metropolità. Per assolir aquest objectiu els participants del Congrés Sabadell Ciutat consideren que cal continuar situant Sabadell en un context europeu i mundial. Per això es proposa potenciar els projectes de *partenariat*, fomentar la cooperació i els intercanvis d'experiències entre els diferents agents i institucions de la UE. Aquests intercanvis són un espai de transferència de coneixement i bones pràctiques que cada vegada resulta més útil degut a la major convergència entre les polítiques de promoció econòmica dels diferents Estats membres de la UE.

Pel que fa a *l'àmbit català* es proposa establir mecanismes de concertació de totes les polítiques de promoció econòmica del territori en sintonia amb els pactes territorials per a l'ocupació i els futurs consorcis per la gestió de les

polítiques actives d'ocupació. Es considera important continuar liderant projectes d'abast comarcal, així com millorar la coordinació i concertació amb les altres administracions locals de la comarca.

Per a la projecció exterior de la ciutat, a més de participar en projectes i iniciatives, cal millorar les *infraestructures* físiques del tipus connectivitat de les xarxes de transport interurbà, amb especial atenció a les ferroviàries d'abast metropolità i a la seva interconnexió. Per això cal assolir una bona comunicació viària amb les poblacions de l'entorn i amb les grans xarxes viàries properes. També es suggereix reforçar el lideratge territorial en la protecció dels espais verds interurbans.

Finalment, amb relació a la capitalitat de la ciutat de Sabadell, també cal considerar aspectes relacionats amb actuacions que, si bé es desenvolupen a escala local, les seves conseqüències tenen projecció exterior i repercuteixen en l'àmbit d'influència del mercat de treball de Sabadell. Es proposa avançar en el disseny de serveis públics de qualitat a la ciutadania.

Quant a les noves oportunitats de negoci o ocupacions, es suggereix potenciar la xarxa de creació cultural, combinant el suport al teixit associatiu i la formació de nous creadors i nous públics. En la mateixa línia, també seria bo generar sinergies entre els diferents espais empresarials de la ciutat i reforçar el teixit empresarial local.

Es considera necessari també consolidar les zones de terreny industrial i potenciar la creació de noves empreses a la ciutat. Un element clau per facilitar el desenvolupament econòmic i afavorir les polítiques de plena ocupació és fomentar la creació d'empreses i el recolzament als emprenedors que tenen una idea de negoci per dur a terme. Cal, doncs, que puguin comptar amb l'ajuda i la implicació de les administracions i altres entitats públiques i privades.

A Sabadell cal potenciar l'esperit emprenedor a fi de crear noves activitats econòmiques i noves ocupacions generadores de riquesa. Per fer això, cal, entre altres actuacions, endegar programes de sensibilització i formació de l'esperit emprenedor als centres educatius de formació secundària i universitària. Així mateix, s'ha d'incrementar la relació amb les universitats. i millorar la connexió entre la universitat i l'empresa amb l'objectiu de coordinar la formació amb el treball. També és necessari potenciar el viver d'empreses, per fomentar la formació i el coneixement dels nous empresaris en aquells àmbits d'interès per a la gestió diària de la seva activitat empresarial.

El concepte de fractura digital s'utilitza habitualment per referir-se a la població que desconeix i no té accés a les noves tecnologies de la informació i la comunicació. No obstant això, aquesta fractura digital, en un sentit ampli, també es pot donar a les empreses. Pel que fa a aquesta darrera afirmació, una de les propostes suggerides és la promoció d'instruments per a la innovació empresarial i la incorporació de les noves tecnologies de la informació i la comunicació. També es proposa convertir la ciutat en centre de desenvolupament de les noves tecnologies i de la seva aplicació en àmbits de creació de riquesa.

L'ocupació és un dels eixos que garanteix la cohesió social. El Pacte Local per a l'Ocupació permet dissenyar polítiques de promoció econòmica específiques per incrementar la cohesió social a la ciutat de Sabadell. No obstant això, aquesta eina s'ha de complementar, en el futur, amb la creació del Consorci Comarcal per a l'ocupació. Cal garantir la complementarietat de les diferents actuacions que es desenvolupen a Sabadell en matèria d'ocupació, així com vetllar perquè els paràmetres de qualitat siguin cada cop més presents en les activitats en general i parar especial atenció a les persones relacionades amb els nous jaciments d'ocupació.

A grans trets, i tenint en compte l'escenari d'increment de la flexibilitat de l'actual mercat de treball, es proposa millorar les competències, la qualificació professional i la capacitat d'adaptació dels aturats i els treballadors de les empreses. Es proposa continuar emprant els plans de formació ocupacional i continuada de la població activa.

S'ha continuar treballant per la qualificació professional dels treballadors i treballadores, si bé amb especial dedicació a les persones amb més risc d'atur: els immigrants, els joves, les dones i les persones més grans de 45 anys. Cal introduir elements de flexibilitat en la programació de les polítiques actives i especialment en les de formació ocupacional i continua per tal d'adaptar els programes a l'entorn socioeconòmic, i fomentar la inserció laboral de les persones en risc d'exclusió social.

L'existència d'aquests col·lectius amb especial dificultat d'accés al món laboral, més la presència d'una bossa important d'aturats de llarga durada, demana polítiques actives d'ocupació. Tot això, sense oblidar les necessitats específiques dels col·lectius integrats en el Tercer Sector. Així mateix, cal tenir present que bona part de les polítiques actives d'ocupació vénen finançades a través de fons europeus amb la incertesa que això comporta de cara al futur però que deixa entreveure que aquestes actuacions envers aquests col·lectius han de ser atesos per l'estructura bàsica i el finançament de les pròpies administracions i no d'acord a partides pressupostàries via Unió Europea.

Concretament, pel que fa als col·lectius abans esmentats es suggereixen una sèrie de línies d'actuació per tal de millorar la seva situació en el mercat de treball. En primer lloc, enfortir els recursos d'orientació i suport laboral a les *persones que busquen feina* a través de l'assessorament. En segon lloc, desenvolupar polítiques actives adreçades a la integració dels *nouvinguts*, a fi de facilitar la seva integració sociocultural i laboral. En tercer lloc, reforçar la igualtat d'oportunitats, afavorint la *paritat home-dona* en els programes

ocupacionals i fomentant la conciliació de la vida laboral amb la vida familiar. En el mateix sentit, seria bo promocionar el treball a temps parcial com un element de suport a aquestes polítiques. I finalment, potenciar la inserció de persones amb *discapacitats* al mercat de treball.

Infraestructures i comunicacions

A taula d'Infraestructures i Comunicacions, en primer lloc, s'abordaren temes relacionats amb el sistema de viari de les rondes, a la comunicació entre els dos marges del riu Ripoll, a la connectivitat amb altres poblacions, als accessos generals a la ciutat, a la funcionalitat del sistema viari urbà, a la potenciació i millora de la cobertura i qualitat del servei ferroviari, al transport urbà, al tramvia i a la infraestructura aeroportuària.

Moltes comunicacions, i en els debats subsegüents, evidenciaren una creixent sensibilitat vers la qualitat sostenible de la mobilitat. Tot i que aquesta temàtica estava expressament inclosa en una altra Taula del Congrés i atès que les decisions en matèria d'infraestructures són realment indissociables de les anàlisis funcionals i territorials de mobilitat que les sustenten, les sessions de la Taula d'Infraestructures i Comunicacions entrà a considerar a bastament aquests aspectes. En aquesta línia, i com a manifestació d'aquesta preocupació, va proposar-se estudiar implantacions de sistemes alternatius de transport, fent esment concret del tramvia.

També apareix en diverses comunicacions la necessitat d'impulsar i potenciar les infraestructures que reforcin el paper de capitalitat de Sabadell respecte als àmbits de relació del seu entorn.

Finalment, es van rebre i treballar observacions i propostes relatives a l'aeroport i la seva integració econòmica, social i urbanística al seu entorn, d'acord amb la preocupació social suscitada a l'entorn d'aquesta qüestió.

El debat a la taula fou viu i les aportacions de futur es concreten en els punts que es relacionen a continuació.

En primer lloc, es proposa impulsar les infraestructures de connexió amb poblacions de l'entorn de Sabadell, per tal de potenciar i articular les relacions de capitalitat de la ciutat.

En segon lloc, es planteja fer realitat un sistema ben dimensionat d'accessos i rondes per la ciutat que generin itineraris alternatius i alliberin la trama viària urbana de la pressió del trànsit extern i de pas. Per això es proposa dotar Sabadell d'un *sistema d'accessos* que afavoreixi la permeabilitat de la xarxa de penetració i amb unes condicions funcionals que evitin els col·lapses del trànsit. En aquest sentit, s'hauria de possibilitar l'enllaç des de l'autopista C-58 a la zona sud de la ciutat. Es suggereix la millora de la comunicació viària entre les dues ribes del riu Ripoll. També es consideren prioritàries les intervencions infraestructurals que afavoreixin la fluïdesa del trànsit i l'accessibilitat a zones industrials.

Es suggereix impulsar la materialització d'un sistema de rondes –de l'Oest, del Nord, de l'Est i la Interpolar– de prou capacitat, les quals, d'una banda, afavoreixin l'accessibilitat general de la ciutat i, d'altra banda, alleugerin la servitud i càrrega que representa el trànsit extern de pas que ara utilitza la xarxa urbana.

Així mateix, es proposa evitar les actuacions que puguin resultar contraproductives per induir sobre altres elements de la xarxa unes sobrecàrregues per les que no foren dimensionats. Aquesta problemàtica s'observa sobre tot a la realització fraccionada d'infraestructures viàries, que genera situacions intermèdies greument disfuncionals.

També es suggereix implementar sistemes de transport més sostenibles i respectuosos amb l'entorn que siguin alternatives competitives a la preeminència del vehicle privat. Sobre aquest aspecte es proposa la necessitat d'executar els elements d'infraestructura que facilitin alternatives al recurs exclusiu al vehicle privat. Quant a les alternatives a l'ús del vehicle privat, es demana estudiar el desplegament de línies de tramvies per a itineraris concrets que presentin circumstàncies dintre dels límits d'indicació per aquest mitjà.

En quart lloc, es recomanen una sèrie de propostes encaminades a millorar i desenvolupar les infraestructures ferroviàries tant per al transport de persones com de mercaderies situant la oferta dels serveis ferroviaris en nivells homologables als existents a altres ciutats de característiques similars a Sabadell. Quant al transport de persones, es considera que s'ha de reclamar una estació al Vallès sobre el futur tram troncal del TAV que donaria servei a les comarques de la segona corona i de la Catalunya interior. També a l'àmbit territorial supracomarcal, caldria potenciar les comunicacions ferroviàries de caràcter transversal, especialment el quart cinturó ferroviari i les comunicacions amb el Baix Llobregat, el Vallès Oriental i el Maresme. També seria bo implementar mesures encaminades a la millora del servei com la construcció del túnel ferroviari de Montcada o la millora definitiva de la línia Barcelona - Lleida per Manresa.

Amb relació als municipis de l'àrea d'influència de la ciutat de Sabadell, s'haurien d'incrementar l'extensió i cobertura de la xarxa ferroviària, especialment vers els nuclis propers de Castellar del Vallès, Polinyà, Rubí i Terrassa.

A l'àmbit municipal, s'hauria de millorar a tots nivells l'accessibilitat a les xarxes ferroviàries de la ciutat de Sabadell, implantant l'estació de Can Llong, dotant les estacions existents de zones d'aparcament dissuasori, dignificant les instal·lacions i adaptant-les a les persones amb mobilitat reduïda.

I finalment, quan al transport de mercaderies, s'hauria d'afavorir el transport ferroviari com a alternativa sostenible al creixent col·lapse del transport per carretera.

Finalment, es proposa afavorir la integració social i urbana de l'aeroport de Sabadell com a infraestructura de la ciutat; constitueix la darrera proposta d'aquesta taula de treball. Es considera important posar en valor les seves potencialitats econòmiques, per la qual cosa caldria implementant mesures per minimitzar o eliminar els conflictes amb l'entorn.